

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ»
του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. ΑΝΘΙΜΟΥ
Εισηγήσεις ενώπιον τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
(Τρίτη, 7 Ὀκτωβρίου 2014)

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἅγιοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Ἐκφράζω ἀπὸ βάθους καρδίας τὴν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν ἐν **Τριάδι** ἅγιο **Θεό**, διότι μὲ ἀξιώνει νὰ εὐρίσκωμαι καὶ νὰ ὀμιλῶ καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ **Βήματος** τῆς **Ἱεραῆς Συνόδου** τῆς **Ἱεραρχίας** τῆς **Ἐκ-κλησίας** τῆς **Ἑλλάδος**, ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἰσηγήθηκα στὸ παρελθὸν θέματα ἀφορῶντα στὴ ζωὴ τῆς ἁγίας **Ἐκκλησίας**, ἐν ἀναφορᾷ πάντο-τε καὶ πρὸς τὴν πατρίδα μας τὴν **Ἑλλάδα**. Ὁριμώτατος σήμερα ὡς πρὸς τὴν ἡλικία, ἀναμιμνήσκομαι εὐγνωμόνως τῶν κεκοιμημένων ἐ-κείνων πνευματικῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν, ἀοιδίμων **Ἀρχιεπισκό-πων** καὶ **Μητροπολιτῶν**, ἐπικαλούμενος τὰς εὐχὰς των καὶ προσευ-χόμενος ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως αὐτῶν. Ὅσοι μὲ γνωρίζουν, ἀναγνωρί-ζουν τὴν μεγάλη τιμὴ καὶ εὐγνωμοσύνη σὲ ἐκείνους ποὺ μὲ καθωδή-γησαν καὶ μὲ ἐχειροτόνησαν.

Μὲ πρόταση τοῦ **Μακαριωτάτου Προέδρου Ἀρχιεπισκόπου κυρίου Ἱερωνύμου**, ἡ ὁποία ἐνεκρίθη ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς **Διαρκοῦς Ἱεραῆς Συνόδου** ἀνετέθη στὴν ταπεινότητά μου ἡ διαπραγμάτευση τῆς παρουσίας εἰσηγήσεώς μου, ὑπὸ τὸν τίτλο :

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ».

Εἰσαγωγικὰ πρέπει νὰ σᾶς πληροφορήσω, ὅτι τὸν **Μάρτιο** τοῦ ἔτους **1990** ἐκυκλοφορήθη ἓνα ἀπὸ τὰ βιβλία μου (σελίδες **232**) μὲ τὸν τίτλο **«ΕΚΚΛΗΣΙΑ καὶ ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ»**. Ἡ κυκλοφορία τοῦ βι-βλίου αὐτοῦ ὑπῆρξε ἐπιτυχής, ἰδιαίτερα δὲ ἐσχολιάσθηκε ὁ τίτλος τοῦ βιβλίου. Μνεϊαν τοῦ ὄρου **«νέος Ἑλληνισμός»** ἔκαμα μὲ τὴν προσφώ-νησή μου τῆς **31-8-1992** κατὰ τὴν πρώτη **Σύναξη** τῶν

Αρχιερέων τοῦ **Οἰκουμενικοῦ Θρόνου** στήν **Κωνσταντινούπολη** ὑπό τήν προεδρία τοῦ **Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙ-ΟΥ**. Μὲ ἀπόφαση τῆς **ΔΙΣ** ἐκπροσωπούσαμε ὡς ἐπιτροπή ἐκ μέρους τῶν **Ἱεραρχῶν τῶν Βορείων Ἐπαρχιῶν**, ἡ ταπεινότης μου καὶ οἱ ἀοί-διμοι **Μητροπολίται Ἰωαννίνων** κυρὸς **Θεόκλητος** καὶ **Γρεβενῶν** κυ-ρὸς **Σέργιος**, οἱ ὁποῖοι ὑπήρξαμε ὁμόφρονες καὶ σύμψυχοι. Εἰς τὸ διά-λειμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς **Συνάξεως** μὲ ἐπλησίασεν ὁ τότε γέρον καὶ νῦν μακαριστὸς **Μητροπολίτης Κισάμου** καὶ **Σελίνου** κυρὸς **Εἰρηναῖ-ος Γαλανάκης**, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπε ἐπὶ λέξει : « **Ὡστε ἔτσι λοιπόν; Νέ-ος Ἑλληνισμός; Πολὺ μοῦ ἤρρεσεν αὐτὸς ὁ ὄρος. Θὰ ἔχη συνέχεια, μάλιστα**». Καὶ εἶχε δίκηο.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ τοῦ **Ἑλληνισμοῦ** κατὰ τὴν πορεία τῆς **Χριστιανικῆς** πίστεως, ὡς νέας θρησκείας, προκειμένου αὐτὴ νὰ διαδοθῆ καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ, κατὰ τοὺς αἰῶνες μετὰ τὴν παύση τῶν διωγμῶν, εἶναι ἓνα τεράστιο κεφάλαιο γιὰ τὸ **Ἔθνος** τῶν **Ἑλλήνων**, τὸ ὁποῖο κατ-έγραψαν σπουδαῖοι ἄνδρες τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν, ὅπως ὁ **Ἀρχι-ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος**, ὁ **Νικόλαος Λού-βαρης**, ὁ **Γεράσιμος Κονιδάρης**, ὁ **Στίλπων Κυριακίδης**, ὁ **Παναγιώ-της Παναγιωτάκος** κ.ἄ. στὸ μνημειώδη **Τόμο «ΕΛΛΑΣ»** τῆς **Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας** καὶ ἐκ τῶν ἱστορικῶν ὁ **Κωνσταντῖνος Παπαρόηγόπουλος**.

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ καὶ τὶς διακηρύξεις τῶν μεγάλων ἐπιστημόνων καὶ τὴν συνισταμένη τῶν διακηρύξεων καὶ τῶν διδαχῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων ἔρχεται ὡς ἀνόθευτο καταστά-λαγμα ἢ σωτηριώδης ἀλήθεια, ὅτι ἡ **Ἐκκλησία** εἶναι ἡ μεγίστη δωρεὰ τοῦ **Θεοῦ** στοὺς ἀνθρώπους. Ὁ δὲ **Ἑλληνισμὸς** εἶναι τὸ μεγάλο δῶρο τῶν **Ἑλλήνων** στήν ἀνθρωπότητα. Ἐλέχθη ὅτι ἡ **Ἑλλάδα** προσέφερε στὸν κόσμον τὴν **Δημοκρατία**, ἢ **Ῥώμη** τὸ **Δίκαιο** καὶ ὁ **Χριστιανισμὸς** τὴν **Ἀγάπη**. Ἡ ἀποψη αὐτὴ εἶναι ὀρθὴ μὲν,

ἀλλὰ τελείως ἑλλιπής. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ὁ **Ἑλληνισμός**, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν **Δημοκρατία** προσ-έφερε στὸν κόσμον καὶ τὴν φιλοσοφία, τὴν ποίηση, τὶς καλὰς τέχνες καὶ τὴν ἀνδρεία.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ὁμως σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν **Χριστιανισμό**, ὁ ὁποῖος δὲν μπορεῖ νὰ νοηθῆ ἔξω ἀπὸ τὸ μυστήριο τῆς **Ἐκκλησίας**, ἢ προσφο-ρὰ στὸν κόσμον εἶναι πέρα ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα καὶ τὰ ἐπίγεια πράγματα. Ἡ **Ἐκκλησία** δὲν εἶναι ἀπλῆ γνώση, εἶναι ἢ ἀλήθεια. Δὲν εἶναι ὁ νόμος εἶναι ἢ χάρις. Δὲν εἶναι ἐπίγειος τόπος μόνο, εἶναι καὶ ὁ οὐρανός. Δὲν εἶναι ὁ κοινὸς χρόνος, εἶναι ἢ αἰωνιότητα. Ἡ **Ἐκκλησία** εἶναι ἢ διάπλατη ἀγκαλιὰ ἀπὸ τὰ αἱματωμένα χέρια καὶ τὴν πλευρὰ τοῦ **Ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ Χριστοῦ** ποὺ ἐπεκτείνεται σ' ὅλο τὸν κό-σμον καὶ μέχρι τὸν **Ἄδη**, γιὰ νὰ ἀποδειχθῆ μὲ τὴν **Ταφή** καὶ τὴν **Ἀνά-στασή** του, ὅτι αὐτὴ ἢ ἀγκαλιὰ εἶναι ἢ σωτήρια κιβωτὸς τοῦ ἀνθρώ-που μέσα στὰ πελάγη καὶ τοὺς ὠκεανούς τῆς πολυπαθοῦς ζωῆς του. Ἐ-ὰν ὁ ἄνθρωπος δὲν πιστεύει στὴν αἰωνιότητα καὶ στὴ σωτηρία, δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ τί εἶναι ἢ **Ἐκκλησία**. Γιὰ τοὺς πιστοὺς **Χριστια-νοὺς** ἢ **Ἐκκλησία** εἶναι ἢ βεβαιότητα γιὰ τὴν σωτηρία, ὑπὸ τις προ-ὑποθέσεις ποὺ διδάσκει τὸ **Εὐαγγέλιο** καὶ ἢ **Ἐκκλησία**.

ΟΣΟΙ ΔΕΝ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ, βλέπουν τὴν **Ἐκκλησία** ἢ ὡς ἓνα κοινωνικὸ παράγοντα, ἢ ὡς κύριον στήριγμα τοῦ **ἔθνους**, ἢ τὸ πιὸ ὑποτιμητικόν, ὡς δύναμη συντηρήσεως καὶ ἀναχρονισμοῦ. Ἡ μαρτυρία τῶν πιστῶν, ὡς ἐμπειρία, βίωμα καὶ ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς ζω-ῆς των μέσα στὴν **Ἐκκλησία**, εἶναι τὸ κεφάλαιον τῆς «**ἀπολογίας**» τῆς πρὸς τοὺς ἀπίστους, ποὺ ἔχουν τὴν ἀκρισία καὶ νὰ τὴν ἐγκαλοῦν. Ὁ εὐαγγελικὸς **Λόγος** καὶ ἢ **Ἱερὰ Παράδοση**, ἐνηρμονισμένα στοιχεῖα, «**θεωρία τε καὶ πράξι**», μέσα στὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς **Ἐκκλησίας**, ἐξασφαλίζουν στοὺς πιστοὺς ἓνα ἀστείρευτο ποτάμι πνευματικῆς δω-ρεᾶς, ποὺ διαποτίζει δυναμικὰ καὶ χαριτώνει ἐσωτερικὰ τὴν ὑπαρξή τους. Ἡ **Ἐκκλησία** βλέπει μὲ πολλὴ στοργή

καὶ ἀγάπη ὅλους, ὅσοι ἰ-σχυρίζονται ὅτι εἶναι ἄπιστοι ἢ καὶ ἐχθροί της. Γι' αὐτὸ στὸν καθένα ἀπὸ αὐτοὺς ἐπαναλαμβάνει τὴν πρόσκληση τοῦ ἀποστόλου **Φιλίππου** «**Ἔρχου καὶ Ἴδε**» (Ἰω. 1,47). Ὅποιος ἔλθῃ στὸ περιβόλι της καὶ ἀληθι-νὰ δῆ τοὺς ἀνθούς καὶ τοὺς καρπούς της δὲν πρόκειται νὰ ξαναφύγῃ ποτέ.

Οἱ **ΠΟΙΜΕΝΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ**, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὸ προνόμιο καὶ τὴν εὐθύνη νὰ διδάσκουν τὸν λαὸ τοῦ **Θεοῦ**, βλέπουν καὶ θεω-ροῦν ὅλα τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα κάτω ἀπὸ τὸ πρίσμα τῆς **Ἐκ-κλησίας**. Δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ διαφοροετικά. Ὅλη ἡ ζωὴ γύρω μας μαρ-τυρεῖ καὶ κηρύσσει τὴν **Ἐκκλησία**, γιὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. «**Τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός**» (Κολ. 3,11), εἶπε ὁ ἱερός **Παῦλος**. Μὲ τὴν καλλιέργεια αὐτοῦ τοῦ ὑγιοῦς ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος εἶδαμε στὰ νεώτερα χρόνια, πὼς ἡ **Ἐκκλησία** δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πρῶτα θε-ραπαινίδα μιᾶς ἐθνικῆς ιδέας ἢ ὑποθέσεως καὶ μετὰ ὅλα τὰ ἄλλα. Μὲ τὴν ἀνθηση τῆς ὀρθοδόξου θεολογικῆς σκέψεως ἐβεβαιωθήκαμε πιὸ πολὺ ὅτι ἡ **Ἐκκλησία** τοῦ **Χριστοῦ** εἶναι πρῶτα κιβωτὸς σωτηρίας καὶ μετὰ ἀκολουθοῦν ὅλα ὅσα μποροῦν νὰ χωρέσουν μέσα σ'αὐτή. Ἔτσι ὁ λόγος μᾶς ὠθεῖ στὴ θεώρηση αὐτοῦ ποῦ ἀποκαλοῦμε **πατρίδα**, **Ἑλλά-δα**, **Ἑλληνισμό**. Γιὰ τὸ παρελθὸν αὐτῆς τῆς συζεύξεως τῆς **Χριστιανι-κῆς Ὁρθοδοξίας** καὶ τοῦ **Ἑλληνισμοῦ**, ἢ τῆς **Ἐκκλησίας** καὶ τοῦ **Ἑ-θνους**, ἔχουν γραφῆ χιλιάδες σελίδες. Στὶς πλεῖστες ἀπὸ αὐτές, καὶ ὅπου ἰδιαίτερα δὲν ὑπάρχει ἰδεολογικὴ προκατάληψη ἢ ἀλλότρια κο-σμοθεωριακὴ τοποθέτηση, γράφεται μὲ ἔμφαση πὼς ἡ **Ὁρθοδοξία** ἔ-δωσε νέα πνοὴ ζωῆς στὸν **Ἑλληνισμό**, ἢ δὲ **Ἐκκλησία** ἔσωσε τὸ **Ἑ-θνος** μας ἀπὸ τὸν μουσουλμανικὸ ἐξανδραποδισμό καὶ τὴν ἐξαφάνι-ση. Στους καιροὺς μας εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν στεῖ-ρα παρελθοντολογία τοῦ πολιτικοῦ κομματισμοῦ καὶ νὰ φύγωμε ἀπὸ τὶς ἀνεπίκαιρες ἀντιπαραθέσεις. Κρατῶντας ὡς πολῦτιμο ἐφόδιο τὴν πείρα καὶ τὰ διδάγματα τῆς ἀποσαφηνισμένης ἱστορικῆς

πραγματικό-τητος, σέ συνδυασμό μὲ τὴν θεολογικὴ ἐκκλησιολογικὴ σκέψη, νὰ ἐγ-κύψωμε μὲ σοβαρότητα στὸν ὀξύτατο προβληματισμὸ τῆς ἐποχῆς μας, ποὺ λέγεται «**Νέος Ἑλληνισμός**». Θὰ δώσωμε λόγο στὸ **Θεὸ** καὶ θὰ χλευασθοῦμε ἀπὸ τὶς ἐπόμενες γενιές, ἂν δὲν σταθοῦμε ἀντάξια ἐμπρὸς στὴ νέα πραγματικότητα, ὅπως τὴν συνθέτουν οἱ κοσμογονι-κὲς ἀλλαγές τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν. Ἡ **Ὁρθοδοξία** προσφέρει καὶ σήμερα στὸν **Ἑλληνισμὸ** τὴν διαβεβαίωση ὅτι θὰ τὸν συγκρατήσῃ ὄρθιο καὶ ἀκέραιο μέσα στὴ θύελλα ποὺ σηκώνουν οἱ διεκδικήσεις καὶ οἱ ἀμφισβητήσεις ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν του. Κί' αὐτὸ ἐπειδὴ ἡ **Ἐκ-κλησία** διαθέτει τὴν ἐναργῆ αὐτοσυνείδηση, τῆς συμπτώσεως μεταξὺ τῆς ἔμψυχης παρουσίας τοῦ **Ἑλληνισμοῦ** καὶ τῆς ἔμψυχης ὑπάρξεως τοῦ πληρώματός της. Πιὸ ἀπλᾶ, ἡ **Ἐκκλησία** στηρίζει καὶ σήμερα τὸν **Ἑλληνισμὸ**, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ἱστορικὸς λαὸς εἶναι καὶ **Ἐκκλησία** καὶ **Ἑλλάδα**. Χρέος καὶ ἀποστολὴ τῆς **Ἐκκλησίας** εἶναι νὰ βοηθήσῃ καὶ νὰ σώσῃ αὐτὸν τὸν λαὸ τοῦ **Θεοῦ**, καὶ ὁ λαὸς νὰ ἀντιληφθῇ τὴν εὐθύ-νη του παραμερίζοντας τοὺς ξενόφερτους δογματισμοὺς ποὺ ἤδη παραπαίουν στὴ διεθνή κονίστρα τῶν λαῶν. Ὅλοι μαζὺ οἱ **Ἕλληνες** γιὰ νὰ σωθοῦμε.

Μὲ μιὰ ματιὰ ἀναδρομικὴ στὸ παρελθὸν θαυμάζομε τὸν ἀρχαῖο κλασσικὸ ἑλληνικὸ πολιτισμὸ, ἐκπλησσομέθα ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἐκπολιτιστικῆς κυρίως ἑλληνικῆς ἐκστρατείας τοῦ **Μεγάλου Ἀλεξάνδρου**, θέτομε μαύρη ταινία στὴ ῥωμαϊκὴ κυριαρχία μὲ τὰ ἐγκλήματα ἐναντίον τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ μένομε ἐκστατικοὶ ἐμπρὸς στὸ συναπάντημα τοῦ διακηρυχθέντος ἀρχαίου **Ἑλληνικοῦ** πολιτισμοῦ μὲ τὴν ἀνατείλασα ἐν ἐλευθερίᾳ μεγάλη καὶ ἀνθρωποσω-τήρια εὐαγγελικὴ χριστιανικὴ πίστη, ἡ ὁποία ἐκαρποφόρησε ἐπὶ χίλια χρόνια τὸν ἑλληνοχριστιανικὸ βυζαντινὸ πολιτισμὸ, τὸν μακροβιότε-ρο τῶν ἐπὶ τῆς γῆς πολιτισμῶν. Ἀκολούθησε ἡ μισερὴ σκλαβιά, κί' ἀ-πὸ τὴν τέφρα ἐξῆλθε ὁ

σπινθήρας για την έλευθερία, και ή λάμψη ά-πό την έλπίδα τής **Αναστάσεως**, τής παμμεγίστης δωρεάς του **Χρι-στού** για την σωτηρία μας και την μέλλουσα κληρονομία.

Ο όρος «**Νέος Έλληνισμός**» δέν σηματοδοτεί και δέν προσδιο-ρίζει μιὰ έπιτυχημένη και σταθερή περίοδο θριάμβου του λαού και του **Έθνους** μας, όπου όλα πηγαίνουν καλά και έμεις διαβιούμε κα-λύτερα. Άλλωστε οί δύο παγκόσμιοι πόλεμοι ανέκαμψαν την πορεία μας προς την πρόοδο και τον πολιτισμό. Οί έναλλαγές στη ζωή των λαών με τὰ ύπέρ και τὰ κατά, είναι μόνιμο φαινόμενο, με τούς ισχυ-ρούς λαούς, όμως, νὰ έχουν τὸ προνόμιο των μακρῶν περιόδων ειρή-νης και πολιτισμού. Οί άπαρχές τής δικής μας εὐμάρειας, όταν έληξε ὁ άπεχθής και άδικαίωτος εμφύλιος πόλεμος των **Έλλήνων**, τῆ ύποκι-νήσει των **Σλαύων** κομμουνιστῶν, έσκόνταψαν στην περιπέτεια τής έπταετίας **1967-1974**. Ξεχνῶντας ὅ,τι άλλο, τὸ **Έθνος** μας ἦταν τραυ-ματισμένο άπό την άπώλεια τής **Κύπρου** των **Έλλήνων**. Την **Κύπρο** παρωμοίασε ὁ νομπελίστας ποιητής ως «**χρυσοπράσινο φύλλο ρίγ-μένο στο πέλαγος**». Και εκεί παραπαίει άκόμα.

Όπως έχει γίνει ἤδη άντιληπτό, ὀλόκληρη ή εισήγησή μου κινεῖται γύρω άπό δύο πόλους. Πρόκειται για την **Έκκλησία** μας και τον **Έλληνισμό** στη διαμορφουμένη νέα μορφή του κατά τις τελευταῖ-ες και ύπό εξέλιξη έκδοχές του. Στον πρώτο ύπό έρευνα χῶρο, ἤτοι τής άγίας μας **Έκκλησίας**, ὅπως έμεις την συνειδητοποιούμε, διαπι-στώνομε την άπουσία τής άνησυχίας άπό έμᾶς και τούς πιστούς της.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΣ πανεπιστημιακοῦ έπιπέδου, πὸν πέθανε στην **Αθήνα** πριν άπό χρόνια, συνήθιζε νὰ λέγη και νὰ γράφη πὸς άπαραίτητο χαρακτηριστικό τής ζωῆς κάθε ύπευθύνου **Χριστιανού** είναι ή άνησυχία. Πολλές φορές είχε κάμει λόγο με ιδιαί-τερη έμφαση για την «**άγία άνησυχία**», πὸν την καλλιεργοῦσε

συνειδητὰ στοὺς συνεργάτες του, μὲ ἀντικειμενικὸ σκοπὸ νὰ μὴ λιμνάσουν ποτὲ τὰ πνευματικὰ διαφέροντα τῶν **Χριστιανῶν** καὶ οἱ ἀράχνες νὰ μὴ πλέξουν ποτὲ τὸ ἐξοντωτικὸ κέντημά τους ἐπάνω στὴ χριστιανικὴ κοινωνία. Ἐὰν ἐπιχειρήσωμε μιὰ ἀναγωγὴ αὐτῆς τῆς ιδέας-προτροπῆς στὴν **Καينὴ Διαθήκη** τότε θὰ βροῦμε τὶς ῥίζες τῆς στὴν προτροπῆ τοῦ **Κυρίου**: «**γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται... ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· γρηγορεῖτε**» (**Μάρκ.13, 35 & 37**). Τὴν ἀνησυχία καὶ τὴν ἐγρήγορση ἀκόμη καὶ μέχρι τοῦ σημείου-ου τῆς διὰ τοῦ αἵματος μαρτυρικῆς θυσίας ἐδίδασκε συνεχῶς ὁ **Ἀπό-στολος Παῦλος** γράφοντας: «**γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀν-δρίζεσθε, κραταιοῦσθε**» (**Α' Κορ. 16,13**). Ἐὰν ἡ ἀποψη τοῦ ἀνιδιοτε-λοῦς ἐκεῖνου διανοητοῦ γιὰ τὴν ἀνησυχία, ἦταν χρήσιμο κέντρισμα γιὰ τοὺς **Χριστιανούς** ποὺ ἐπηρέαζε, καὶ ἂν πολὺ περισσότερο στηρί-ζεται στὴν βαθύτερη εὐαγγελικὴ διδασκαλία, δὲν θὰ ἦταν καθόλου λάθος νὰ τὴν μεταφέρωμε ἐμεῖς σήμερα στὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα. Εἶναι τόσο συνταρακτικὲς οἱ ἀλλαγές ποὺ ἐπέρχονται στὴν ἀτομικὴ καὶ στὴ δημόσια ζωὴ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, ὥστε μόνον μύωπες ἢ τελείως ἀδιάφοροι **Χριστιανοὶ** δὲν θὰ κατῶρθωναν νὰ τὶς διακρίνουν. Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ καταγιγιστικὸ πῦρ τῶν ποι-κίλων ἀναστατώσεων θὰ ἦταν ἐγκληματικὴ ὁποιασδήποτε μορφῆς ἡ-συχία τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνθρώπων. Ἀντίθετα, ἡ ἀνησυχία, ἡ δημι-ουργικὴ ἀνησυχία, ὀδηγεῖ ἀναποφεύκτως στὴν ἀντιμετώπιση ὅλου τοῦ πλέγματος τῶν καιριῶν προβλημάτων ποὺ συνθέτει ἡ σημερινὴ πραγματικότης. Ἡ ἀνησυχία, λοιπόν, εἶναι μιὰ ἀναγκαιότης γιὰ τὴν δική μας ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ. Κίνητρο πάντοτε ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν **Ἐκ-κλησία** τοῦ **Χριστοῦ**, στὴν ὁποία προσφέρωμε ὀλόκληρη τὴν ζωὴ μας. Αὐτὴ τὴν **Ἐκκλησία** τὴν θέλωμε νὰ γίνεται ὅλο καὶ περισσότερο τὸ μόνιμο προστατευτικὸ «**πανδοχεῖο**» γιὰ τοὺς τόσους ὁδοιπόρους τῆς ζωῆς, ποὺ ἄλλους τοὺς

δέρνει ή θύελλα τοῡ κόσμου, καῑ άλλους τοῡς πληγώνουν βαριά οί «ληστές» τῆς ἐποχῆς μας.

ΔΕΝ ΕΧΟΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ οί πνευματικοί ποιμένες νά κοιμώμαστε ήσυχοι. Δέν ἔχομε δικαίωμα ἐμεῖς ὅλοι, ἐπίσκοποι, ἱερεῖς, μοναχοί, ἱεροκήρυκες, καῑ τὰ λοιπὰ λαϊκὰ τῆς **Ἐκκλησίας** στελέχη νά χάνωμε καιρὸ σὲ ἀνεύθυνες συζητήσεις, σὲ ἀτελεύτητες ἔριδες καῑ άλλες ἐπιδιώξεις. Ὅταν οί δεσποτάδες καῑ οί παπάδες ἐκράτησαν μέσα στὴν ἱστορία ὑψηλὰ τὴν **Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία** καῑ μᾶς τὴν παρέδωσαν νά τὴν φυλάξωμε σὰν πολύτιμο θησαυρὸ τῆς ζωῆς μας, ὁ χιτώνας τῆς ἦταν πορφυρωμένος ἀπὸ τὰ αἵματα τῶν καρδιῶν καῑ τῶν σωμάτων τῶν ἡρωϊκῶν ἐκείνων πατέρων μας. Ἐμεῖς ὅμως, πλανεμένοι ἀπὸ τὴν γλύκα τῆς συγχρόνου ζωῆς, παγιδευμένοι ἀπὸ τὶς χρηματικὲς χορηγίες, κινδυνεύομε νά ἀποκοιμηθοῦμε βαθιὰ ἐπάνω στὰ κάστρα ποὺ ἐτίμησαν ἄγρυπνοι οί προκάτοχοί μας. Καὶ ὅμως, γύρω μας τρίζουν ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς τὰ θεμέλια τοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ οἰκοδομήματος. Ἀργά, ὑπουλα, ἀλλὰ σταθερά, ἄγνωστες δυ-νάμεις καῑ καταστάσεις ποὺ ζητοῦν νέες προσαρμογὲς μᾶς ὀδηγοῦν σὲ ἀνοίγματα χωρὶς τὴν δυνατότητα ἐπιστροφῆς. Ἡ ἀντίδραση πρέπει νά ξεκινήσῃ μὲ τὴν καθολικὴ, ἄμεση καῑ δημιουργικὴ ἀνησυχία. Μὲ τὸ πύρωμα τῆς καρδιᾶς καῑ μὲ τὴν σύνεση τῶν ὑπευθύνων ἀνθρώπων, νά ξεκινήσωμε μὲ δυὸ ἀντικειμενικοὺς στόχους: τὴν ψυχρὰ ἐκτίμηση τῶν κινδύνων ἀπὸ ὅπου καῑ ἀνπροέρχονται, καῑ τὸ ἐσωτερικὸ νοικοκύρεμά μας, μὲ πρῶτο μέλημα τὸν πνευματικὸ ὀπλισμὸ κάθε μέλους τῆς **Ἐκκλησίας**. Δέν κάνομε οὔτε κινδυνολογία, οὔτε ὑποφέρομε ἀπὸ ἄκαμπτο συντηρητισμὸ. Θέλομε τὴν **Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία** τῆς **Ἑλλάδος** ἐνωμένη, δυνατὴ, ἀνεξάρτητη: νά διαθέτῃ κῦρος καῑ νά ἐμπνέῃ σεβασμὸ: νά ἐκτελῇ τὶς ὑποχρεώσεις τῆς μέσα σὲ ἓνα εὐνομούμενο **Κράτος** καῑ νά ἀσκῇ τὶς πνευματικὲς δικαιοδοσίες τῆς χωρὶς περιορισμὸ: νά ὀμιλῇ καῑ νά ἀκούεται: νά ἔχῃ ἀφωσιωμένους πιστοὺς καῑ νά στέκεται κοντὰ τους

σὲ ὅλες τὶς στιγμὲς τῆς ζωῆς τους. Θέλομε τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας ὄχι μόνον σὰν ἐπίγεια θεραπαινίδα τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν μας, ἀλλὰ καὶ σὰν κιβωτὸ τῆς σωτηρίας ποὺ στέλνει σωσμένες ψυχὲς στοὺς οὐρανοὺς. Γιατί, ἢ πι-στεύομε ἢ δὲν πιστεύομε στὴ θεία ἀποστολή της. Ἐξακολουθοῦμε νὰ ἐπιμένωμε στὴν ἀναγκαιότητα τῆς δημιουργικῆς ἀνησυχίας, ποὺ γιὰ τὴν ὥρα δὲν τὴν βλέπομε, δὲν τὴν αἰσθανόμαστε. Γιὰ νὰ γίνῃ, λοιπόν, πιὸ ἀντιληπτὸ τὸ πρόβλημα τῆς ἀπουσίας τῆς ἀνησυχίας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος – καὶ εἴμαστε ὅλοι ὑπεύθυνοι γι’ αὐτό – χρειάζεται πολλὴ προσοχή, διαρκὴς προσευχή, καὶ συστηματικὲς ποι-μαντικὲς ἐνέργειες πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις.

Ἡ ΖΩΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ πορεύεται ἐντὸς τοῦ κόσμου τῆς ἐποχῆς μας, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο πορεύεται καὶ ἡ ζωὴ ὄλων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἡ γενικὴ εἰκόνα τῆς ἀνθρωπίνης παρουσίας γύρω μας δὲν διαθέτει στοιχεῖα ἰδεολογικῆς διακρίσεως. Ἀναφερόμε-θα κυρίως στὸν ἐλεύθερο κόσμο, ἐκεῖ ὅπου τὰ καθεστῶτα ἐπιτρέπουν ἐλεύθερα τὴν ἄσκηση τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Στὸν ἄλλο κό-σμο, ὅπου ἡ χριστιανικὴ πίστη διώκεται μεθοδικῶς καὶ ἀπηνῶς, ἰσχύ-ουν ἄλλες διαπιστώσεις, οἱ ὁποῖες δὲν εἶναι τοῦ παρόντος. Στὸν ἐλεύ-θερο, λοιπόν, κόσμο ἡ ἰσοπέδωση τῆς χριστιανικῆς προσωπικότητας, ἢ ἀπουσία διακεκριμένων **Χριστιανῶν** κατὰ τὸ φρόνημα καὶ κατὰ τὸν βίον, εἶναι συνέπεια τῆς ἀγωνιστικῆς ἀπραξίας ὄλων μας. Ὀλίγο κατ’ ὀλίγο, γεγονότα τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺς ἐθεωρήθηκε παροδική, συνεσω-ρεύθησαν στὴν ψυχὴ τοῦ **Χριστιανοῦ** τῆς ἐποχῆς μας, καὶ ἐπέφεραν ἀλλοιώσεις στὸ φρόνημά του. Τέτοια γεγονότα ὑπῆρξαν πολλὰ, ἀνα-γόμενα κυρίως στὴν σφαῖρα τῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτευγμάτων καὶ τῶν διαστημικῶν ἀλμάτων. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, οἱ ἀνθρώποι ἐρρί-φθησαν στὸ κυνηγητὸ τοῦ πλουτισμοῦ καὶ τῶν ἀπολαύσεων, κατά-σταση ἢ ὁποία διευκολύνθηκε ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς εἰρήνης τὴν ὁποία διερχόμεθα.

Αυτή ή εικόνα του ταυτισμού των **Χριστιανών** μετά των άλλων ανθρώπων, κάτω από την πίεση των αμφισβητήσεων και των ευδαιμονιστικών επιδιώξεων είναι έναργής και στον εκκλησιαστικό χώρο της πατρίδος μας. Οί **Χριστιανοί** έγιναν ένα με τους μη **Χριστιανούς**. Αυτό δέν σημαίνει ότι απωλέσαμε την «**πατρώα**» ευσέβεια ή ότι δέν πιστεύουμε στον **Χριστό**. Οί **Χριστιανοί** κινδυνεύουμε να χάσουμε την αυτοσυνειδησία μας έξ αιτίας της αγωνιστικής άπραξίας, ή όποια μάς διακρίνει. Η έποχή μας άνέστειλε μέσα μας κάθε διάθεση άγωνιστικότητας.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ στην πρώτη έπιστολή του προς τους **Θεσσαλονικείς** γράφει: «**αυτοί γάρ οίδατε, άδελφοί, την εϊσοδον ήμών την προς ύμās ότι ου κενή γέγονεν, αλλά προπαθόντες και ύβρισθέντες, καθώς οίδατε, έν Φιλίπποις, έπαρρήσιασάμεθα έν τῷ Θεῷ ήμών λαλήσαι προς ύμās τὸ ευαγγέλιον του Θεου έν πολλῷ άγῶνι**» (Α΄ Θεσ. 2,1-2). Μετά την δοκιμασία και τις ύβρεις στους **Φιλίππους** ό **Άπόστολος** συνεχίζει τὸ κήρυγμα του **Ευαγγελίου** στη **Θεσσαλονίκη** «έν πολλῷ άγῶνι». «Έν πόσω και ποίῳ άγῶνι», κηρύσσεται σήμερα τὸ **Ευαγγέλιο** από έμās τους ποιμένες της **Έκκλησίας** έν τῷ συνόλω, οί όποιοι άνενόχλητα και άνευ κόπου έξοφλοῦμε τὸ χρέος ένός «**τεταγμένου**» και τετριμμένου κηρύγματος, χωρίς την έσωτερική δόνηση της άποστολικής συνειδήσεως ένός **Παύ-λου** ή ένός **Πέτρου**; Έξέλιπε ή παρρήσια, έμαράθηκε ό ζήλος, κατέπε-σε ό ένθουσιασμός υπό την έπήρεια των στοιχείων του κόσμου τού-του. Τὸ φαινόμενο τουτο είναι γενικό σε όλες τις **Χριστιανικές Έκ-κλησίες** και όμολογίες. Γι' αυτό και ειδικώτερα οί ήγέτες του προτε-σταντικού κόσμου, των όποίων ή «**έκκλησιαστική**» ζωή στηρίζεται κυρίως στο στήριγμα του **Ευαγγελίου**, όμολογοῦν ότι τὸ κήρυγμα δι-έρχεται την πρώτη κρίση στην ιστορία του. Ευτυχώς ότι στην **Όρθό-δοξη Έκκλησία** ό λατρευτικός πλοῦτος ως άκρογωνιαίος λίθος στηρί-ζει τὸ εκκλησιαστικό οικόδόμημα και

συμπληρώνει τὴν ἐμφανῆ ἔλλειψη τοῦ ἀγωνιστικοῦ κηρύγματος. Ἀλλὰ τὸ νοσηρὸ σύμπτωμα ὑφίσταται ἐπεκτεινόμενο σὲ ὁλόκληρο τὸ πλήρωμα τῆς στρατευομένης **Ἐκκλησίας**.

ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ τῆς ἐποχῆς μας, σὲ ὑψηλὸ ποσοστὸ, δὲν ἀγωνίζονται γιὰ τὸν **Χριστό**. Οἱ **Χριστιανοὶ** συνθηκολογοῦν μετὰ τοῦ κόσμου χάριν τοῦ ἑαυτοῦ των. Ἡ κατὰ κόσμον ζωὴ διαθέτει γλυκύτητα καὶ τερπνότητα, ἐνῶ ἢ κατὰ **Χριστόν** ζωὴ ἀπαιτεῖ θυσίες καὶ στέρησεις. Παρὰ τὴν βαναυσότητα καὶ ἀπανθρωπία τῆς μηχανοκρατίας, παρὰ τὴν καταπίεση τῶν διεθνῶν καλωδίων, τῶν κεραιῶν καὶ τῶν ἠλεκτρονικῶν μέσων, ποὺ μετατρέπονται συνεχῶς σὲ ἀλυσίδες ἐνὸς πανανθρωπίνου δεσμοτηρίου, οἱ ἄνθρωποι ὀλισθαίνουν πρὸς τὸν εὐδαιμονισμό ὑπογράφοντας συνεχῶς συμβόλαια συμβιβασμῶν, ἀπαρνούμενοι τὸν **Χριστό** καὶ τὴν **Ἐκκλησία**. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀπορρέουν ὅλες οἱ ἀμφισβητήσεις γιὰ τὸν **Θεό**, γιὰ τὴν **Ἐκκλησία**, γιὰ τὴν αἰωνιότητα, καὶ γιὰ ὅλες τὶς ἀξίες τῆς ζωῆς. Μέσα σ' αὐτὸ τὸν χορὸ κινοῦνται καὶ οἱ **Χριστιανοὶ** κατὰ πλειονοψηφία, ἀγωνιζόμενοι ὄχι γιὰ τὴν πίστη, ἀλλὰ πῶς νὰ δικαιολογήσουν τὴν στάση τους ἔναντι τῆς πίστεως. Ἀφήνουν τὸν «**νοῦν Χριστοῦ**» καὶ φθείρονται οἱ σκέψεις τους καὶ ἡ ἀφοσίωσή τους στὸν **Χριστό**, ὅπως τὸ γράφει ὁ **Ἀπόστολος**: «**φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφις Εὐὰν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῆ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν**» (Β' Κορ. 11,3). Οἱ πολλοὶ ὄφεις τοῦ καιροῦ μας ἐξαπατοῦν τὰ τέκνα τῆς **Ἐκκλησίας** καὶ τὰ παρασύρουν στὴν διαφθορὰ τῆς ζωῆς, στὴν φιληδονία καὶ τὴν ἀπόλαυση. Ἀσθμαίνομε ὅλοι στὸν μαραθῶνιο τῶν ἐπιγείων ἐπιδιώξεων, ὑποτασσόμεθα στὶς νεοφανεῖς καταστάσεις μιᾶς ἀντιζωῆς, λησμονῶντας ὅτι τὸ «**πολίτευμα**» τῶν **Χριστιανῶν** «**ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει**» (Φιλιπ. 3,20). Ἡ σημερινὴ πραγματικότητα δι-καιώνει ὅ,τι κατ' ἐπανάληψη εἶπα στὸ πρόσφατο παρελθὸν σὲ κηρύγματα. Οἱ **Εὐρωπαῖοι** ἔδιωξαν τὸν **Χριστό** ἀπὸ τὴν ζωὴ τους καὶ στὸ κενὸ ποὺ ἐδημιούργησαν ἐγκαταστάθηκε τὸ

Ίσλαμ καὶ τὰ τζαμιά, ἀ-κόμη καὶ κοντὰ στὸν ἅγιο **Πέτρο** τῆς **Ῥώμης**. Οἱ **Ἄγγλοι** ἔκαμαν τοὺς χριστιανικοὺς **Ναοὺς** κέντρα διασκεδάσεως καὶ στὸ **Βέλγιο** οἱ **Μου-σουλμάνοι** εἶναι τὸ **36%** τοῦ πληθυσμοῦ.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ τῆς ἀγωνιστικότητος ὀδηγεῖ ἡ ἀπουσία τῆς ἐσχατολογικῆς ἐνημερώσεως τῶν **Χριστιανῶν**. Ἄς μὴ διαφεύγη τῆς προσοχῆς μας ὅτι ἡ χιλιαστικὴ προπαγάνδα ἀποκτᾷ συνεχῶς ἔδαφος στοὺς κατωτέρας μορφώσεως **Χριστιανούς**, σκοπεύουσα στὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς τους. Κάθε ἄνθρωπος ἐνδιαφέρεται συνειδητὰ ἢ ὑποσυνείδητα γιὰ τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς του. Ἐμεῖς διστάζομε νὰ κάμωμε λόγο γιὰ τὴν βασιλεία τοῦ **Θεοῦ**. Καὶ τὸ χριστιανικὸ κήρυγμα σφάλλεται μεγάλως, ὅταν περιορίζη τὴν ὑπόθεση τῆς χριστιανικῆς πίστεως μόνον στὸν ἐν δράσει ἐπίγειο βίον. Περιορίζομε τότε τὴν πνευματικὴ δραστηριότητα τῶν **Χριστιανῶν** καὶ ἀκρωτηριάζομε τὸ διάγραμμα τῆς ζωῆς τους, ἢ ὅποια ὀλοκληρώνεται πράγματι, ὅταν καταλήγη στὴν αἰωνιότητα. Ἡ συνειδητὴ ἐπιδίωξη τῆς οὐρανίου κληρονομίας ὀδηγεῖ τὸν **Χριστιανὸ** σὲ διαρκῆ ἀγωνιστικὴ προσπάθεια κατὰ τοῦ διαβόλου, ἀνανεώνει συνεχῶς τὸ φρόνημά του καὶ ἐνισχύει τὴν προσδοκία τοῦ **Οὐρανοῦ**. Αὐτὴ ἡ θεὰ τῆς βασιλείας τοῦ **Θεοῦ** ὠδηγοῦσε ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νέους καὶ γέροντες, στὸ μαρτύριο τοῦ αἵματος. Διερωτηθῆ-καμε ποτέ, πῶς τότε μὲν τὸ ἀγωνιστικὸ φρόνημα τῶν **Χριστιανῶν** συνεκρούετο ἄφοβα μὲ τὸν θάνατο καὶ τοὺς τυράννους, τώρα δὲ ὑπο-τονικὸ καὶ ἄτολμο ὀδηγεῖ στὴν ὀπισθοχώρηση καὶ τὸν συμβιβασμό; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλῆ. Ἔχομε ὅλοι ἀποπροσανατολισθῆ. Ἔχομε ὑπο-κύψει στὸν ἐγωκεντρισμὸ καὶ τὴν φιλαυτία, περιορίζοντας τὴν ὑπαρ-ξή μας στὰ γήϊνα πλαίσια καὶ ἀρνούμενοι τὴν θεὰ καὶ τὴν προσδοκία τῆς οὐρανίου κληρονομίας.

Ἡ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ τείνει νὰ περιορισθῆ σὲ ὀλίγους μόνον **Χριστιανούς**. Καλλιεργεῖται δὲ ἐντέχνως ἡ ἀντίληψη ὅτι εἶναι μονοπώλιο ὠρισμένης κατηγορίας **Χριστιανῶν**. Προσεγγίζομε ἔτσι σὲ ἓνα πρόσθετο αἴτιο τῆς ἀγωνιστικῆς ἀπραξίας τῆς **Ἐκκλησίας**. Οἱ **Χρι-**

στιανοί μας δὲν παραδίδονται στὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ ἐντάσσονται σὲ ἀγωνιστικὲς ομάδες. Ἄς ἐνθυμηθῶμε ὅμως τὴν βαθυστόχαστη καὶ ὀρ-θόδοξη ἐκφώνηση τῆς λειτουργίας τῆς Κυριακῆς: «τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα».

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ τῆς ἀγωνιστικῆς ἀπραξίας τῶν Χριστιανῶν εἶναι καίριον πρόβλημα τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι κατάσταση βλαπτικὴ τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας τῶν Χριστιανῶν. Εἶναι ἀποδυνάμωση τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι προσβολὴ κατὰ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ἀπόλυτο καὶ αἰώνιο σύμβολο ἀγῶνος καὶ θυσίας. Εἶναι ἢ ἐκ μέρους τῶν Χριστιανῶν προδοσία τῆς ἱερᾶς κληρονομίας τῶν ἁγίων καὶ τῶν μαρτύρων. Εἶναι ἀθέτηση πρὸς τὶς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων. Εἶναι ἀνάσχεση τῆς μυστηριακῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὁποία διὰ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν Μυστηρίων συνετελέσθη στὸν καθένα μας. Ἡ ἀγωνιστικὴ ἀπραξία τῶν Χριστιανῶν εἶναι προσφορὰ στοὺς πολεμίους τῆς πίστεως. Αὐτοὶ οἱ πολέμιοι ἀγωνίζονται πολλές φορές ἐντονώτερα ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἐπιβολὴ τῆς ἰδεολογίας των. Καὶ τότε ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ Κυρίου στὴν παραβολὴ τοῦ ἀδί-κου οἰκονόμου: «οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσίν» (Λκ. 16,8). Στὰ δώματα τῆς θριαμβευούσης Ἐκκλησίας, ἐκεῖ ὅπου ὁ Λυτρωτὴς καὶ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς αἰωνίως βασιλεύει, γεύονται τῶν ἀγαθῶν τῆς οὐρανίου βασιλείας του ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀγωνίσθηκαν ὅσον ἐξοῦ-σαν στὴν γῆ δι' ὅλης τῆς βιωτῆς των καὶ εὐηρέστησαν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Εἶναι ὅλες οἱ τάξεις τῶν ἁγίων τῆς πίστεως. «Ἀναζωσά-μενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ἡμῶν» (Α' Πέτρο. 1,13) ἄς μιμηθῶμε τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν πίστη τῶν ἁγίων «μὴ συσχηματιζόμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ» (πρβλ. Ρωμ.12,2). «Ἀναμένει

ὁ Θεὸς τὰς παρ' ἡμῶν ἀφ-ορμὰς, ἵνα πολλὴν ἐπιδείξῃται τὴν φιλοτιμίαν. Μὴ τοίνυν διὰ ῥα-θυμίαν ἀποστερῶμεν ἑαυτοὺς τῶν παρ' αὐτοῦ δωρεῶν, ἀλλὰ σπεύ-δωμεν, καὶ ἐπειγώμεθα τῆς ἀρχῆς ἐπιλαβέσθαι, καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἄψασθαι, ἵνα τῆς ἄνωθεν συμμαχίας ἀπολαύοντες καὶ πρὸς τὸ τέλος φθάσαι δυνηθῶμεν», λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος (ΕΠΕ, τόμ. 3 - ὁμιλ. 25^η εἰς τὴν Γένεσιν, σελ. 90, 6-11).

Ο ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ποὺ ἀκολουθεῖ στὰ ὅσα μέχρι ἐδῶ σὰς παρουσίασα εἶναι δύσκολα νὰ ἀποκαλυφθῇ ἐνώπιόν σας μὲ τὴν παροῦσα εἰσήγηση. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρω τοὺς τίτλους ἐπὶ μέρους θεμάτων :

1. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Διοικήσεως καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.
2. Ὁ Ἀρχιεπισκοπικὸς χαρακτήρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, θέμα ποὺ ἀνέπτυξα ἐπὶ μακαριστοῦ ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Σεραφείμ.
3. Εἶναι ἡ Ἐκκλησία «Δύναμη Συντήρησης»;
4. Ἐκκλησία καὶ ἀνανέωση.
5. Ἐκκλησία καὶ Παιδεία.
6. Ἐκκλησία καὶ τὸ πλήρωμά της.
7. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μεγάλη ἐλπίδα μας.
8. Ὁρθοδοξία καὶ '21.
9. Ὁρθοδοξία καὶ Μαρξισμός.
10. Ἡ κενότητα τῆς Νεοελληνικῆς ζωῆς.
11. Ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ κρίση τοῦ 2010.
12. Ἡ Ἐκκλησία ὡς παράγων ἐνότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, μὲ τὴν διάκριση μεταξὺ ἐθνικῆς δεοντολογίας καὶ κομματισμοῦ.

ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΣΤΟ ΑΚΟΥΣΜΑ αὐτῆς τῆς θεματολογίας, ἀντιλαμβανόμεθα τὸ εὖρος καὶ τὸ μέγεθος τῶν εὐθυνῶν μας ἔναντι τοῦ μεγάλου Ἀρχιερέως Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἐμπεπιστευμέ-

νου πνευματικοῦ ποιμνίου μας. Ἡ θεανθρώπινη αὐτὴ φύση καὶ δομὴ τῆς **Ἐκκλησίας** εἶναι ἀνάλογη μὲ τὴν ἔνωση στὸ πρόσωπο τοῦ **Χριστοῦ** τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης φύσεως. Εἰδικώτερα ἢ ὀρθόδοξη καθολικὴ **Ἐκκλησία** ἐξαίρει περισσότερο τὸ θεῖο καὶ πνευματικὸ καὶ μυστικὸ καὶ ἀόρατο καὶ αἰώνιο στοιχεῖο τῆς **Ἐκκλησίας** γενικῶς. Ἡ δὲ ἐκκλησιολογικὴ σκέψη τῆς **Ἀνατολῆς** ἐξετάζει ἐξ ἀρχῆς τὸ μυστήριον τῆς **Ἐκκλησίας**, ἐκεῖνο ποὺ περιλαμβάνει θεῖες πραγματικότητες μᾶλλον, παρὰ τὴν γήϊνη ὄψη αὐτῆς καὶ τὶς ἀνθρώπινες περιπλοκές, τὴν ἐσωτερικὴν πραγματικότητά τῆς ἐνότητος στὴν πίστη καὶ στὴν ἀγάπη μᾶλλον, παρὰ τὶς συγκεκριμένους ἀνάγκες τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας (**Καρμίρης-Bulgakow**).

ΕΚΠΛΗΚΤΟΙ ΕΜΠΡΟΣ στὸ μέγιστο θαῦμα τῆς θείας οἰκονομίας γιὰ τὴν παροῦσα ζωὴ καὶ γιὰ τὴν μέλλουσα οὐράνια κληρονομία, ἔργο ποὺ τελεσιουργεῖται ἐντὸς τῆς **Ἐκκλησίας**, αἰσθανόμεθα μὲ εὐγνωμοσύνη τὴν δωρεὰ τοῦ **Θεοῦ**, ἀλλὰ συναντοῦμε καὶ τὶς μεθοδεῖ-ες τοῦ ἀντιδίκου διαβόλου, ποὺ φροντίζει νὰ ἀξιοποιῇ ἀνθρώπινες ἀ-δυναμίες καὶ πειρασμούς· «**ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε, ἀλλὰ θαρσεῖ-τε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον**» (Ἰω. 16,33).

ΑΠ' ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ εἰσηγήσεώς μου ἔχει ἤδη τεθῆ τὸ θέμα τοῦ **Νέου Ἑλληνισμοῦ** καὶ ἡ πορεία αὐτοῦ μέσα στὴ σύγχρονη πραγματικότητα. Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διευκρινισθῆ ὅτι ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ στὴ νεώτερη παρουσία τοῦ **Ἑλληνισμοῦ** ὡς κοινωνίας, κράτους καὶ **Ἔθνους**, στηρίζεται στὸ γεγονός ὅτι ὁ **Ἑλληνισμὸς** εἶναι τὸ κύριο σῶμα τῆς αὐτοκεφάλου καὶ ὀρθοδόξου **Ἐκκλησίας** τῆς **Ἑλλάδος**, σὲ ποσοστὸ περίπου **95%**, ἀνεξαρτήτως τοῦ πόσοι καὶ πῶς εἶναι ἐνεργὰ μέλη τῆς **Ἐκκλησίας**. Καὶ ἀσφαλῶς, δὲν ἀγνοοῦμε τὸν ὑπέροχο **Ἑλλητισμὸ** τῆς διασπορᾶς. Ὁ **Ἑλληνισμὸς** ὡς ἔννοια ἔχει ἓνα βαθύτατο περιεχόμενο, διότι προσδιορίζει ὅλους τοὺς **Ἕλληνες**, καταγράφει τὴν ἱστορία, μεριμνᾷ γιὰ τὴν διοικητικὴ ρύθμιση τοῦ **Κράτους**, κινεῖται ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἄλλων κρατῶν,

διὰ τῶν ἐκπληκτικῶν ἠλεκτρο-νικῶν μέσων ἐπικοινωνίας, ἐνῶ ἡ κοινὴ συνείδηση τῶν **Ἑλλήνων Πο-λιτῶν**, ἀξιωματούχων καὶ ἀρχομένων, εἶναι τὸ ἀγωνιστικὸ φρόνημα γιὰ εὐημερία καὶ πρόοδο στὴν **Ἑλλάδα** μας. **Πρωτεῦον** θέμα εἶναι καὶ ἡ διασφάλιση τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύμα-τος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου καὶ οἱ κομματικὲς παραθέσεις ἐπιλύονται διὰ τῶν ἐκλογῶν.

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ μας μὲ τὰ αἵματοβαμμένα ῥάσα **Πατριαρχῶν, Αρχιερέων, Τερομονάχων, Τερέων** καὶ **Μοναχῶν**, καὶ χιλιάδων ὀρθοδόξων **Ἑλλήνων Χριστιανῶν**, αἵματοδότησε ἐπὶ τετρακόσια χρόνια τὸν **Ἑλληνισμό** γιὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν ἰσλαμοτουρκικὴ σκλαβιά καὶ νὰ σταθῇ σὰν ἐλεύθερο **Κράτος** καὶ ἑλληνορθόδοξο χριστιανικὸ πλήρωμα, μέσα στὸν ῥοῦν τῆς νεωτέρας ἱστορίας. Χαρά, τιμὴ καὶ δόξα σὲ ὅλους ὅσοι ἐστάθηκαν ἀντάξιοι τοῦ **Ἑλληνισμοῦ** καὶ ἐπεξέτειναν τὴν πατρίδα μας τὴν **Ἑλλάδα** στὴ στεριά καὶ στὴ θάλασσα, ἀπὸ τὴν **Μακεδονία**, τὴν **Θράκη** καὶ τὴν **Ἥπειρο**, μέχρι τὴν **Κρή-τη** καὶ τὸ **Καστελλόριζο**.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΣΑΡΑΝΤΑ περίπου χρόνια ἄρχισαν ποικίλοι παρ-άγοντες, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ **Κράτους** μας, νὰ νεωτερίζουν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων τοῦ βίου τῶν **Ἑλλήνων** πολιτῶν. Ἄς σημειωθῇ ἐδῶ, ὅ-τι τὸ ῥῆμα «νεωτερίζω» σημαίνει, «**καινοτομῶ, ἐπιχειρῶ μεταβολές, διεγείρω στάση, ἐπαναστατῶ**». Ἐνα τέτοιο γεγονός στὸν τόπο μας, πού τὸ ἐνθυμοῦνται οἱ ἄνθρωποι τῆς **Ἐκκλησίας** καὶ ἔζησε ἡ γενηὰ μου, ἦταν ἡ διάσπαση τῆς μεγάλης ἱεραποστολικῆς ὀργανώσεως τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξου ἀδελφότητος «**ΖΩΗ**» καὶ τῶν χριστιανικῶν σωματείων αὐτῆς! Ἡ τάση αὐτὴ τοῦ «**νεωτερίζειν**» παρετηρήθη ὑπὸ ποικίλες μορφές σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ δημοσίου βίου τῆς πατρί-δος μας, καὶ κατὰ συνέπεια μὲ ἀναλόγους ἐπιδράσεις στὸ λαό μας καὶ στὴν κοινωνία μας. Κεντρικὸς δημιουργὸς τοῦ φαινομένου αὐτοῦ ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ ἔνταξη τῆς **Χώρας** στὴν **Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση**. Ὁ ἀπλὸς λαὸς ὠνόμασε τὴν τάση αὐτὴ

«ξενομανία». Διευκρινίζουμε πάντως ότι ή Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσιὴ δὲν ἦτο ή μόνη ὑπαίτιος. Εὐθύνη ἔχουν καὶ οἱ Ἑλληνας νεωτεριστὲς καὶ οἱ ἀνεύθυνοι τῆς ἠλεκτρονικῆς δημοσιο-γραφίας.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΜΕ ΤΩΡΑ ἐδῶ ὅλες τὶς ἐπιδράσεις ποὺ ἀσκοῦνται ἀκόμη γιὰ τὴν ἀλλοίωση τῆς πνευματικῆς, τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινω-νικῆς ὑποστάσεως τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ.

1. Ἡ περιθωριοποίηση τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς ἐπιδράσεώς της στὸ λαό μας.
2. Ὁ θεωρητικὸς ὕλισμὸς ὡς ὑπόβαθρο τῶν πάσης φύσεως ἐνεργουμένων ἀποφάσεων, βάσει ὁδηγιῶν ἔξωθεν.
3. Ἡ καλλιέργεια τῆς φιλοχρηματίας καὶ τοῦ παρανόμου πλουτισμοῦ.
4. Ἡ ἀποδυνάμωση τῆς κλασσικῆς μορφώσεως, μὲ τὴν ὑποτίμηση ἢ τὸν παραμερισμὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.
5. Ὁ παραμερισμὸς τῶν μεγάλων ποιητῶν, Κ. Παλαμᾶ, Διον. Σολωμοῦ, Ἀριστ. Βαλαωρίτη, Ἀνδρέα Κάλβου, Γ. Δροσίνη κ.ἄ..
6. Ἐμειώθηκε ή ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα;
7. Ἡ κατάργηση τῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς (ἀκυρώθηκε ἀπὸ τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας). Ἡ κατάργηση τοῦ ἐκκλησιασμοῦ τῶν μαθητῶν.
8. Οἱ καταλήψεις καὶ οἱ καταστροφὲς στὰ Πανεπιστήμια, ἀλλὰ καὶ στὰ Λύκεια. Πρωτοφανὲς φαινόμενο γιὰ τὴν Εὐρώπη.
9. Οἱ παρεκκλίσεις ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη παράδοσή μας, τὸ αὐτόματο διαζύγιο, ὁ πολιτικὸς γάμος, τὸ σύμφωνο γιὰ παράνομη συμβίωση, ή συμβίωση καὶ ὁ «γάμος» τῶν ὁμοφυλοφίλων.

10. Η χρήση, ἀπὸ τοὺς μαθητὲς καὶ τὶς μαθήτριες, μεταξύ των, κειμένων μὲ ἑλληνικὲς λέξεις, ἀλλὰ μὲ γράμματα ἀγγλικῆς ἢ λατινικῆς γλώσσας.

11. Η καταστροφή τῶν πινακίδων τῆς τροχαίας ἢ τοῦ ὑπουργείου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάνουν τὸν δρόμο οἱ ὁδηγοὶ καὶ νὰ κινδυνεύουν, καθὼς καὶ τὰ «γκράφίτυ» στοὺς τοίχους τῶν κτιρίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀγαλμάτων.

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ τῆς κρίσεως τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, ποὺ ἀπαιτεῖ ἀνάλυση, εἶναι ὁ βίαιος καὶ ἀπαράδεκτος τρόπος ποὺ ἐχρησιμοποίησαν οἱ ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν λύση τοῦ γλωσσικοῦ μας προβλήματος. Ἡ κυβερνητικὴ ἀπόφαση τοῦ 1976 γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς νεοελληνικῆς, δηλαδή τῆς δημοτικῆς γλώσσας, ὡς ἐπίσημης γλώσσας τοῦ **Κράτους**, θεωρεῖται ἀπὸ πολλοὺς σήμερα σὰν μιὰ βιαστικὴ καὶ αὐθαίρετη πράξη, ἡ ὁποία ἔβλαψε ἀνεπανόρθωτα τὴν ἐθνικὴ μας γλῶσσα. Συνεχίζοντας μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἡ **Κυβέρνηση** τοῦ 1982 ἐπέβαλε τὸ μονοτονικὸ σύστημα στὴ γραφὴ τῆς νεοελλ-ληνικῆς, καταστρέφοντας ἔτσι τὴν συνέχεια τοῦ νεοελληνικοῦ λόγου καὶ διακόπτοντας στὴν πράξη τὴν ὀργανικὴ σχέση μεταξύ τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νέων ἑλληνικῶν. Τὸ μονοτονικὸ ἀπεγύμνωσε κυριολε-κτικῶς τὴν γλῶσσα, ἀπεδυνάμωσε τὴν μορφὴ της, προεκάλεσε σύγ-χυση καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ δρᾷ ἀρνητικὰ σὲ κάθε προσπάθεια διαμορ-φώσεως ἑνὸς γενικὰ ἀποδεκτοῦ γλωσσικοῦ ἤθους.

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΒΙΑΙΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ τοῦ 1976 καὶ τοῦ 1982 στὸ περίπλοκο γλωσσικὸ πρόβλημα, ἐγίναμε θεαταὶ καὶ ἀκροαταὶ ἀλλεπ-αλλήλων ἐπιδρομῶν ἀπὸ νεήλυδες δημοσιογράφους, νεοφωτίστους προπαγανδιστὲς καὶ ἀγραμμάτους διαμορφωτές, ἐναντίον τῆς ἑλληνι-κῆς γλώσσας. Ἐπρόκειτο περὶ ἀληθινῆς συμφορᾶς. Αὐτοὶ ὅλοι ἦλθαν «ἵνα θύσωσι καὶ ἀπολέσωσι» (πρβλ. Ἰω. 10,10). Πρωταρχικὸ ῥόλο στὴν ἐπιχείρηση τῆς ἀλώσεως καὶ τῆς καταστροφῆς εἶχαν οἱ

ἀνώνυμοι συντάκτες τῶν κειμένων τῶν εἰδήσεων καὶ τῶν ἄλλων ἐκπομπῶν τῆς ραδιοφωνίας καὶ τῆς τηλεοράσεως. Ἡ κατάσταση διαμορφωνόταν τόσο βάνουσα καὶ προκλητικὰ ὥστε ἀναγκάσθηκαν νὰ ἐπέμβουν οἱ ἴδιοι οἱ δημοτικιστές. Ὁ **Κακριδῆς**, ὁ **Κριαρᾶς** καὶ ἄλλοι ἄρχισαν νὰ δημοσιογραφοῦν καὶ νὰ συμβουλεύουν ἀπὸ τὴν τηλεόραση γιὰ νὰ πε-ριορίσουν τὴν συμφορὰ. Ὁ **Μπαμπινιώτης**, ὁ **Ράμφος** καὶ ἄλλοι ἀντ-έδρασαν στὸ «**γλωσσικὸ κατρακύλισμα**». Τὸ περιεργὸ εἶναι ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ συμφορὰ ἐπραγματοποιεῖτο μὲ τὴν κρατικὴ συγκατάθεση. Γι' αὐτὸ ἐμεῖς πιστεύομε πῶς ὁ βιασμός τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας ἀποτε-λεῖ πράξη ἐπίσημης βίας καὶ ἀναρχίας. Ἡ ἀνάλυση αὐτοῦ τοῦ μοναδι-κοῦ στὴν **Εὐρώπη** φαινομένου ὀδηγεῖ στὴν ἐρμηνεῖα πολλῶν μορφῶν ἀναρχίας στὴ ζωὴ τῆς νεολαίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας εὐρύ-τερα. Ἡ διατάραξη ἔστω καὶ μιᾶς ἐκ τῶν θεμελιωδῶν ἰσορροπιῶν σὲ ὁποιαδήποτε κοινωνία ὀδηγεῖ ἀναποτρέπτως σὲ γενικευμένες ἀνατα-ραχὲς καὶ ἀναστατώσεις. Ἡ κατάσταση αὐτὴ, ἔστω καὶ μὲ κάποια ὕφεση, συνεχίζεται. Ἔτσι ἔχομε περιπέσει σὲ ἓνα «**γλωσσικὸ ἐμφύ-λιο πόλεμο**» μὲ ὀλέθριες συνέπειες γιὰ τὴν γενικὴ **Παιδεία** τοῦ **Νέου Ἑλληνισμοῦ**. Ὅπως συμβαίνει σὲ ὅλους τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, ἔτσι καὶ στὸν ἰδιότυπο γλωσσικὸ ἐμφύλιο πόλεμο, διαπράττονται ἀν-όσια ἔργα βίας καὶ ἀναρχίας σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς λεγομένης πνευ-ματικῆς μας ζωῆς. Αὐτὴ ἡ νεοφανὴς παρέμβαση τῶν ἀδαῶν περὶ τὰ γλωσσικὰ **Ἑλλήνων**, μὲ σκοπὸ τὴν νόθευση τοῦ πηγαίου νεοελλη-νικοῦ λόγου, διὰ τῆς χρήσεως ἀδοκίμων, προκλητικῶν, ἀκόμη καὶ ἀ-στείων γλωσσικῶν τύπων, ἐγελοιοποίησε τὴν ὑπόθεση τοῦ γλωσσικοῦ προβλήματος. Μέσα σὲ μιὰ τέτοια ἀτμόσφαιρα οἱ νεώτεροι εἰδικοί τείνουν νὰ χάσουν τὰ ἐνδιαφέροντά τους γιὰ τὴν γλῶσσα. Εἶναι καὶ αὐτὸς ἓνας ἐπὶ πλέον κίνδυνος γιὰ τὴν ἐθνικὴ ὑπόθεση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Οἱ ἀντιπαραθέσεις παλαιοῦ τύπου τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς καθαρεύουσας γλώσσας εὐτυχῶς ὅτι δὲν ἰσχύουν

σήμερα. Ὄρθα εἶπε στοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν ὁ Γεώργιος Ἀλισανδράτος: «ἡ δημοτικὴ σήμερα δὲν παλεύει μὲ τὴν καθαρεύουσα, ἀλλὰ μὲ τὸν ἑαυτό της».

ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΟΣ, τιμὴ καὶ εὐλογία Θεοῦ εἶναι ὅτι ἡ Ὄρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τὸ Σεπτὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, τὰ Ἑλληνορθόδοξα Πατριαρχεῖα καὶ ὅπου γῆς ὀρθόδοξοι ἱεροὶ Ναοὶ καὶ ἱερὲς Μονὲς διατηροῦν στήν **Θεῖα Λατρεία**, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπηρεσιακὴ ἀλληλογραφία τὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα τῆς ἀττικῆς διαλέκτου, ὅπως διεμορφώθη στὰ ἑλληνοχριστιανικὰ δεδομένα τοῦ **Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ**. Ἐλπίζομε ὅτι αὐτὴ ἡ ὀρθὴ χρῆση τοῦ γλωσσικοῦ μας πλούτου θὰ συνεχισθῇ.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΑΥΤΟ ΘΕΜΑ ἔχει ἄμεση σχέση μὲ τὴν ἑλληνικὴ μαθητιῶσα νεολαία μας, ἐπιτρέψατέ μου ἀπλῶς νὰ **Σᾶς** ὑπομνήσω, ὅτι τὰ παιδιά μας, τὸ αὐριον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὅλου Ἑλληνισμοῦ, δέχονται βομβαρδισμοὺς ἐπιρροῶν καὶ πειρασμῶν ἀπὸ τὰ ἠλεκτρονικὰ μέσα σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο κατὰ ἀνεξέλεγκτο τρόπο. Ἦδη ὁ **Νέος Ἑλληνισμός** ἀντιμετωπίζει καινούργια στοιχεῖα ὑποστάσεως καὶ δυνατότητες καλῆς ἢ κακῆς συμβολῆς στὴ ζωὴ μας. **Σᾶς** θέτω, ὡς τελευταῖο γεγονός, τὸ παγκοσμίου ἐνδιαφέροντος ἐπίτευγμα τοῦ **CERN**. Τὸ **CERN** ποὺ τὸ ὄνομά του εἶναι «**Εὐρωπαϊκὸς Ὄργανισμὸς Πυρηνικῶν Ἐρευνῶν**», εἶναι τὸ μεγαλύτερο σὲ ἔκταση πειραματικὸ κέντρο πυρηνικῶν ἐρευνῶν καὶ εἰδικώτερα ἐπὶ τῆς σω-ματιδιακῆς φυσικῆς στὸν κόσμο. Εὐρίσκεται στὰ δυτικὰ τῆς **Γενεύης** καὶ συμμετέχουν σ'αὐτὸ εἴκοσι (20) κράτη μέλη, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ **Ἑλλάδα**. Ἡ κύρια λειτουργία του ἀφορᾷ στήν παροχὴ ἐπιταχυν-τῶν σωματιδίων καὶ ἄλλων ὑλικοτεχνικῶν ὑποδομῶν ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν πειραματικὴ ἔρευνα στὸ πεδίο τῆς φυσικῆς ὑψηλῶν ἐνεργειῶν. Τὸ προσωπικὸ εἶναι **3.000** μόνιμοι ἐργαζόμενοι καὶ περίπου **6.500** ἐπιστήμονες καὶ μηχανικοὶ ἀνὰ τὸν κόσμο. Ὅπως ὁμως ἀπεδείχθη

στήν πράξη, οί έρευνητές δέν περιορίζονται αΰστηρά στο CERN, όπου ειργάζετο ως έκτακτος έρευνητής ο **Τιμ Μπέρνερς**, ο έπινοητής του **Παγκοσμίου Ίστου**, τής δημοφιλέστερης, σήμερα, ύπηρεσίας του **Διαδικτύου**. Έδω άκριβώς έγκλωβίζονται τά παιδιά μας με τις γνωστές δυσάρεστες συνέπειες. Οί μεγαλύτεροι στο CERN και οί μικρότεροι στο διαδίκτυο νέοι μας κινδυνεύουν νά χάσουν τήν πίστη τους, τήν ύγεία τους και τò μέλλον τους. Και έδω άκριβώς χρειάζεται ένα μεγάλο **Συνέδριο** νεότητος άπό τήν **Έκκλησία** μας, όπου θά λάβουν μέρος και θά όμιλήσουν και νέοι τών **Λυκείων** και τών **Πανεπιστημιακών Σχολών**. Όμιλουμε για **Συνέδριο** πανελληνίου ενδιαφέροντος.

ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΑΥΤΟ περατοΰται ή εισήγησή μου, και άφου εύχαριστήσω τόν **Μακαριώτατο Πρόεδρο**, πάντας **Ύμᾶς** τούς **Σεβασμιωτάτους** άγίους **Άδελφούς**, και τόν **Θεοφιλέστατο Αρχιγραμματέα**, με όλους τούς πανοσιολογιωτάτους συνεργούς του, για τήν ύπομονή **Σας**, κατακλείω τò κείμενό μου με τρεῖς ποιητικές στροφές για νά ξεκουρασθῆτε :

1^η ΣΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ – ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Χαρά πού τόχουν τά βουνά,
 τά κάστρα περηφάνεια,
 γιατί γιορτάζει ή Παναγιά
 γιορτάζει και ή Πατρίδα,
 νά βλέπω διάκους με σπαθιά
 παπάδες με ντουφέκια,
 νά βλέπω και τόν Γερμανό
 τής Πάτρας τόν Δεσπότη,
 νά εύλογάη τ' άρματα,
 νά εύχίεται τούς λεβέντες.

2^α ΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΛΒΟΥ

Νὰ μὴ μοῦ δώση ἢ μοίρα μου
εἰς ξένην γῆν τὸν τάφο,
εἶναι γλυκὺς ὁ θάνατος
μόνον ὅταν ἀποθνήσκωμεν
εἰς τὴν Πατρίδα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟΝ ΣΤΙΧΗΡΟΝ ΠΛ. Β' ΗΧΟΥ

Ἐν τῷ Σταυρῷ σου Χριστὲ καυχώμεθα,
καὶ τὴν Ἀνάστασίν σου
ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν·
σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν.